

J.P. VOJVODINAŠUME - PETROVARADIN
Š.G. "SREMSKA MITROVICA" - SREMSKA MITROVICA

POSEBNA OSNOVA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA
G.J. "RAĐENOVCI-NOVI"
(2005. - 2014.)

ŠUMARSKI FAKULTET UNIVERZITETA U BEOGRADU

BEOGRAD, 2005.

- UVODNE INFORMACIJE I NAPOMENE -

Gazdinska jedinica "Rađenovci-Novci" registrovana je popisom šuma i šumskog zemljišta u skladu sa Zakonom o šumama i nalazi se u sastavu sremskog šumskog područja, kojim gazduje J.P."Vojvodinašume"-Petrovaradin, odnosno Šumsko gazdinstvo "Sremska Mitrovica". Konkretnom gazdinskom jedinicom navedeni privredni subjekti gazduju preko Š.U. "Morović".

Šumom, kao dobrom od opšteg interesa, mora se gazdovati tako da se očuvanjem i unapređenjem njenih vrednosti obezbedi i trajnost korišćenja ukupnih potencijala (resursa) šumskih ekosistema.

Zatečeno stanje šuma ove gazdinske jedinice, generalno celog sremskog šumskog područja, karakteriše se različitim stepenom ugroženosti (posebno sušenjem), raznolikošću šumskih zajednica, sukcesijom higrofilnih tipova šuma ka suvljim varijantama kao posledice pada nivoa podzemnih voda, antropogeno uslovljenom zamenom vrsta drveća (primarne vegetacije), velikim učešćem razređenih sastojina, a u vezi sa tim i pojavom kritičnog obrasta u visokom prirodnim sastojinama većih starosti itd.

Polazeći od grubo ocenjenog stanja ovih šuma i iznetog imperativa (i obaveze) u gazdovanju šumama, pristupilo se stvaranju pouzdanog i sveobuhvatnog informacionog osnova o šumama gazdinske jedinice "Rađenovci-Novci", kao nužne pretpostavke za realan izbor sredstava i mera (planova gazdovanja) sa ciljem prevođenja zatečenog stanja namenski funkcionalnijem, odnosno pristupilo se izradi ove Posebne osnove.

Pri tome, u potpunosti su ispoštovana sledeća zakonska i normativna akta:

- Zakon o šumama (Sl.gl. RS br. 46/91, 83/92, 53/93, 54/93, 67/93, 48/94 i 54/96),
- Zakon o zaštiti životne sredine (Sl.gl. RS br. 66/91),
- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (Sl.gl. RS br. 135/04),
- Zakon o semenu i sadnom materijalu (Sl.gl. RS br. 54/93),
- Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (Sl.gl. RS br. 135/04),
- Zakon o lovstvu (Sl.gl. RS br. 39/93, 44/93, 60/93 i 67/93),
- Zakon o vodama (Sl.gl. RS br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94 i 54/96),
- Zakon o planiranju i uređenju prostora i naselja (Sl.gl. RS br. 44/95, 23/96, 16/97 i 46/98),
- Zakon o zaštiti od požara (Sl.gl. RS br. 37/88, 53/93, 67/93 i 48/94),
- Pravilnik o sadržini osnova i programa gazdovanja, godišnjeg izvodjačkog plana i privremenog plana gazdovanja privatnim šumama (Sl. gl. RS br.122/03),
- Pravilnik o načinu obeležavanja stabala za seču u šumama, načinu evidentiranja tih stabala u doznačnim knjigama, obliku i sadržini doznačnih žigova i obrascu doznačne knjige (Sl.gl. RS br. 122 /03).

- POVRŠINA -

STRUKTURA POVRŠINA PO OBRASLOSTI	ha	%
1. Šmom obrasle površine	772,36	71,5
2. Šumske kulture	244,80	22,6
Ukupno obrasla površina:	1.017,16	94,1
3. Šumsko zemljište	----	----
4. Neplodno zemljište	42,61	3,9
5. Zemljište za ostale svrhe	2,04	0,2
Ukupno neobrasla površina:	44,65	4,1
6. Zemljište uzeto u zakup	5,10	0,5
7. Tuđe zemljište	14,17	1,3
8. Zauzeće	----	----
UKUPNO:	1.081,08	100,0

Kako su na zakupljenom zemljištu osnovane plantaže topola (21/b i 21/d), obrasla površina iznosi 1.022,26 ha, odnosno 94,6 % ukupne površine ove gazdinske jedinice. Ovakav stepen obraslosti je izuzetno povoljan, posmatran uopšteno, a i sa aspekta strukture neobraslih površina, odnosno nemogućnosti povećanja šumovitosti u narednim uređajnim periodima. Ova gazdinska jedinica ima 22 odeljenja, sa prosečnom površinom 49,14 ha.

- STANJE ŠUMA PO POLITIČKIM OPŠTINAMA -

Opština	Površina		Zapremina			Zapreminski prirast			
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
Šid	š.G.	1.017,16	99,5	383.59	99,6	377,1	7.504,0	99,2	7,4
	gazdinsku jedinicu "Bađevci - Novi"	5,10	0,5	1.408,0	0,4	276,1	63,1	0,8	12,4
	Zakup	5,10	0,5	1.408,0	0,4	276,1	63,1	0,8	12,4
	Ukupno:	1.022,26	100,0	384.999,2	100,0	376,6	7.567,1	100,0	7,4

Posebna osnova gazdovanja

- STANJE ŠUMA PO NAMENI -

Osnovna namena (režim zaštite)	Površina		Zapremina			Zapreminski prirast			
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha	m ³	%	m ³ /ha	
10	1	883,91	86,5	359.952,5	93,5	407,2	6.710,7	88,7	7,6
	2	5,10	0,5	1.408,0	0,4	276,1	63,1	0,8	12,4
	Σ	889,01	87,0	361.360,5	93,9	406,5	6.773,8	89,5	7,6
11	38,65	3,8	4.206,3	1,1	108,8	229,0	3,0	5,9	
12	72,65	7,1	6.042,2	1,6	83,2	384,9	5,1	5,3	
84 (I st.)	21,95	2,1	13.390,1	3,5	610,0	179,4	2,4	8,2	
Ukupno:	1.022,26	100,0	384.999,2	100,0	376,6	7.567,1	100,0	7,4	

10 - PROIZVODNJA TEHNIČKOG DRVETA
 11 - PROIZVODNJA DRVETA ZA CELULOZU
 12 - PROIZVODNO-ZAŠTITNA ŠUMA
 84 - STROGI PRIRODNI REZERVAT - I STEPEN ZAŠTITE

Napomena:

1 - Stanje šuma na površini u vlasništvu Š.G. „Sremska Mitrovica“,

2 - Stanje šuma na zemljištu uzetom u zakup

- OPŠTA OCENA STANJA ŠUMA -

Detaljna analiza stanja šumskog fonda ove gazdinske jedinice po brojnim pokazateljima pruža mogućnost da se zatečeno stanje, u celini posmatrano, oceni kao osrednje. Rezime pomenute analize, kao osnove za donošenje ovakvog zaključka, je sledeći:

1. Gazdinska jedinica je obuhvaćena sa četiri osnovne namene, pri čemu površinski dominiraju (87 %) šume namenjene proizvodnji tehničkog drveta;
2. U tipološkom smislu dominiraju šume lužnjaka, među kojima se posebno izdvajaju dva tipa - šume lužnjaka i graba (*Carpino-Quercetum roboris*) na gajnjači do lesiviranoj gajnjači u neplavnom području i šume jasena i lužnjaka u povremeno plavljenom delu Gornjeg Srema (*Fraxinetu-Quercetum roboris subinundatum*) na semiglejnim zemljištima (livadske crnice i aluvijalne pararendzine), a značajna je i zastupljenost topola na aluvijalnom semigleju i fluvisolu;
3. Veštački podignute sastojine zauzimaju 71,4 %, visoke prirodne 28,5 %, a izdanačke sastojine 0,1 % obrasle površine;
4. Sa 71,2 % obrasle površine dominiraju razređene sastojine, dok je učešće očuvanih 27,9 %, a devastiranih sastojina 0,9 %;

5. Na većem delu obrasle površine su konstatovane čiste sastojine (59,1 %), dok mešovite sastojine pokrivaju 40,9 %;
6. U gazdinskoj jdinici dominira hrast lužnjak, zatim poljski jasen, grab, a značajna je zastupljenost i klona I-214, dok je učešće ostalih vrsta u ukupnoj zapremini i zapreminskom prirastu daleko manje;
7. Najveći deo zapremine evidentiranih vrsta pripada srednje jakim i jakim stablima, mada je i učešće najtanjih debljinskih kategorija značajno;
8. Dobra proizvodnost, usklađena sa potencijalom staništa, konstatovana je kod visokih prirodnih sastojina hrasta lužnjaka, posebno mešovitim sa poljskim jasenom i grabom (za pojedine gazdinske klase, zavisno od starosti, $V=100-651 \text{ m}^3/\text{ha}$, $Iv=4,0-8,8 \text{ m}^3/\text{ha}$), niža kod veštački podignutih sastojina lužnjaka ($V=185-480 \text{ m}^3/\text{ha}$, $Iv=3,0-8,0 \text{ m}^3/\text{ha}$), dok su proizvodni rezultati ostvareni u zasadima mekih lišćara izuzetno loši ($V=80-230 \text{ m}^3/\text{ha}$, $Iv=5,2-11,9 \text{ m}^3/\text{ha}$). Zbog svega toga, prosečna zapremina od $375 \text{ m}^3/\text{ha}$ i tekućeg zapreminskog prirasta od $7,4 \text{ m}^3/\text{ha}$ ukazuju na osrednju proizvodnost posmatranu na nivou cele gazdinske jedinice;
9. Većinu gazdinskih klasa karakteriše nenormalnost stvarnog razmera dobnih razreda, koja se, generalno posmatrano, kod visokih prirodnih i veštački podignutih sastojina tvrdih lišćara ogleda u dominaciji srednjedobnih i dozrevajućih sastojina i minimalnom učešću sastojina ostalih starosnih kategorija, a kod zasada mekih lišćara u velikoj zastupljenosti zrelih, pa i prezrelih sastojina;
10. Znatan deo obrasle površine (24,4 %) prekrivaju šumske kulture, prevashodno zasadi topola i vrba, a nešto manje veštački podignute sastojine lužnjaka čija je starost manja od 20 god., što predstavlja opterećujuću okolnost u gazdinskom smislu;
11. Gazdinsku jedinicu karakteriše povoljan odnos obrasle i neobrasle površine;
12. S obzirom na pojavu ugrožavajućih faktora biotičkog i abiotičkog porekla i evidentirane šteta od njih, zdravstveno stanje ovih šuma može se kvalifikovati kao osrednje;
13. Povezanost pojedinih delova ovog kompleksa sa javnim saobraćajnicama (drumskim i rečnim), te unutrašnja gustina šumskih komunikacija (makadamski i šumski kamionski putevi $\approx 9 \text{ km}/1000 \text{ ha}$ + mreža proseka i šumskih staza) ukazuje na osrednju otvorenost ove gazdinske jedinice sa aspekta polifunkcionalnog korišćenja prostora i realizacije planova gazdovanja.

Napred navedene činjenice potvrđuju opštu ocenu stanja šuma ove gazdinske jedinice, a istovremeno ističu i sve probleme koji se očekuju u budućem gazdovanju. Unapređenje stanja ovih šuma zahteva veće odsečke vremena od jednog planskog perioda, a kao prioritete mere i radovi u ovom uređajnom razdoblju nameću se:

- u mlađim i srednjedobnim, vioskim prirodnim sastojinama poljskog jasena, kao i u srednjedobnim veštački podignutim sastojinama hrasta lužnjaka nega i popravka strukture prorednim sečama;
- seča zrelih i prezrelih zasada mekih lišćara i osnivanje novih sastojina u skladu sa stanišnim karakteristikama, te obnova izdanačke bagremove sastojine;
- primena svih nužnih mera nege i zaštite u novonastalim sastojinama (popunjaanje, okopavanje i prašenje, međuredna obrada zemljišta, osvetljavanje, čišćenje i td.);
- preventivna zaštita šuma od svih negativnih uticaja.

Realizacija predviđenih mera i radova dovešće do zaustavljanja procesa degradacije ovih šuma i do delimične popravke zatečenog stanja, kao etape u ostvarenju dugoročnog cilja gazdovanja - funkcionalno optimalno stanje šuma.

- PLAN GAJENJA ŠUMA -	- PLAN
ZAŠTITE ŠUMA -	
- Krčenje šikare mašinski	43,07 ha
- Tarupiranje	149,73
podrasta	Represivne mere:
- Iveranje	ha
panjeva	- Zaštita šuma od biljnih bolesti .....
- Sakupljanje režijskog otpada	149,73 ha
- Tretiranje panjeva hemijskim sredstvima	- Zaštita šuma od entomoloških oboljenja .....
- Tretiranje podrasta hemijskim sredstvima	149,73 ha
-	- Zaštita šuma od glodara .....
Razoravanje	43,07 ha
.....	43,07 ha
-	106,66
Tanjiranje	ha
.....	ha
- Razmeravanje i obeležavanje	Preventivne mere:
- Bušenje rupa mašinski	- Monitoring zdravstvenog stanja... ..
- Oranje diskosnim plugom	ha
- Veštačko pošumljavanje topolom plitkom sadnjom	- Uklanjanje suvih stabala .....
- Veštačko pošumljavanje setvom sejačicom	106,66
- Obnova bagrema iveranjem	- Redovnu uspostavu šumskog reda .....
- Popunjavanje veštački podignutih kultura setvom	ha
- Popunjavanje veštački podignutih kultura sadnjom	- Praćenje, sakupljanje i uništavanje gubavskih legala .....
- Osvetljavanje podmlatka ručno	ha
- Okopavanje i prašenje u kulturama	- Zaštitu od divljači .....
- Kresanje grana	- Održavanje proseka u funkcionalnom stanju .....
- Međuredna obrada tanjiranjem	43,07 ha
- Čišćenje u mladim kulturama	- Jačanje i stalno usavršavanje čuvarske službe .....
- Međuredna obrada hemijskim sredstvima	ha
Posebna osnova gazdovanja (umama za gazdinsku jedinicu "Rađenovci - Novi"	43,07 ha
Prorede	1,00 ha
.....	8,61 ha
	25,73 ha
	43,07 ha
	257,32
	ha
	514,64
	ha
	1.863,90
	ha
	11,00 ha
	609,80
	ha
Posebna osnova gazdovanja (umama za gazdinsku jedinicu "Rađenovci - Novi"	146,28
Prorede	ha
.....	ha
	Ukupno: 4.786,85
	ha

- PLAN KORIŠĆENJA ŠUMA -

**A. PLAN SEČA OBNAVLJANJA ŠUMA - GLAVNI PRI
N O S**

31 - Čista seča
Obnova bagrema iveranjem 34 -

- RAĐENOVCI-NOVI -						
Vrsta drveća	I. polurazdoblj e		II. polurazdoblje		Uredajno razdoblje	
	P (ha)	E (m ³)	P (ha)	E (m ³)	P (ha)	E (m ³)
Bela vrba		3.997, 3		3.821,0 23.437, 3		3.821,0 27.434,6
I-214				3		685,3
Delt. topola		0,2		685,3		0,2
Grab				20,2		20,2
O.T.L. Bagrem		262,8				262,8
Ukupno:	44,0 7	4.260, 3	114,5 9	27.963, 8	158,6 6	32.224,1

**B. PLAN PROREDNIH SEČA - PRETHODNI P
R I N O S**

Posebna osnova gazdovanja šumama za gazdinsku jedinicu

"Rađenovci - Novi"

- RAĐENOVCI-NOVI -						
Vrsta drveća	P (ha)	Prinos (m ³)	Intenzitet proreda (%)	Radna površina (ha)		
	34	1,00 na I ha	263,0 na P	1,00 po V po IV	263,0 (ha)	
Delt. topola		1.108,8 398,8				
Poljski jasen		4.631,4 940,0				
Lužnjak						
Grab O.T.L.			83,3			
Ukupno:	146,28	49,0	7.162,3	15,0	72,1	146,28
Vrsta seče						
10	3,20	5,0	16,0	3,0	20,8	3,20
25	143,08	50,0	7.146,3	15,0	72,5	143,08

10 - Uzgojno sanitarna seča
25 - Selektivna proreda

C. UKUPAN PRINOS

- RAĐENOVCI-NOVI -		
Vrsta drveća	Prinos	
	ha	m ³
Bela vrba		3.821,0
I-214		27.434,6
Delt. topola		1.794,1
		398,8
Poljski jasen		4.631,4
		940,2
Lužnjak		262,8
Grab		
Bagrem		103,5
O.T.L.		
UKUPNO:	304,94	39.386,4
		E = 10,2 %
		V
		E = 52,0 %
		Iv

- PLAN KORIŠĆENJA OSTALIH ŠUMSKIH PROIZVODA

-

Na ovom mestu je teško oceniti ukupne potencijale kada su u pitanju "ostali" vidovi korišćenja šumskog prostora ove gazdinske jedinice, ali je sigurno da oni prevazilaze dosadašnji način i obim korišćenja. Ostale vidove korišćenja ne treba organizovati, odnosno treba ih zabraniti, sve dok se ne ustanovi sloboda kretanja u ovim šumama. Nakon toga, u vidu organizovane i od strane Šumske uprave kontrolisane akcije, a u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine (Sl.gl.RSbr.66/91,83/92,53/93,67/93,48/94,53/95) i Naredbom o stavljanju pod kontrolu korišćenja i prometa divljih biljnih i životinjskih vrsta (sl.gl.RS br.17/99), treba insistirati na sakupljanju gljiva, puževa, pašarenju (osim u sastojinama koje su u procesu podmlađivanja, odnosno u najranijim razvojnim fazama) i td.

- PLAN RAZVOJA LOVNOG GAZDOVANJA -

Detaljan plan lovnog gazdovanja za gazdinsku jedinicu "Rađenovci-Novii" biće razrađen u lovnoj osnovi za lovište "Sava", kao i u lovnoj osnovi lovačkog udruženja "Srem" iz Šida. Na ovom mestu neophodno je istaći da se u okviru gazdinske jedinice planira uzgoj, zaštita i korišćenje visoke i niske divljači. Na osnovu postojećih stanišnih uslova, bonitetne vrednosti ove gazdinske jedinice, a vezano za vrste divljači koja se nalazi u njoj, određuje se:

- za srnu stanište III boniteta (2 grla/100 ha lpp.),
- za divlju svinju stanište III boniteta (0,6 grla/100 ha. lpp.),
- za jelena stanište III boniteta (0,4 grla/100 ha. lpp.),

U skladu sa lovnim kapacitetom i ukupnom lovno-produktivnom površinom (lpp $\approx$ 1.080 ha.), u ovoj gazdinskoj jedinici moguće je prisustvo pomenute divljači u sledećem broju:

- a. srna - 22 grla,
- b. divlja svinja - 6 grla,
- c. jelen - 4 grla.

- PLAN IZGRADNJE I ODRŽAVANJA ŠUMSKIH SAOBRAĆAJNICA I DRUGIH OBJEKATA -

U prethodnim analizama već je konstatovana dobra povezanost kompleksa sa javnim (drumskim i rečnim) saobraćajnicama, ali i njegova slaba unutrašnja otvorenost. U cilju povećanja unutrašnje otvorenosti, a time i mogućnosti za realizaciju svih planova gazdovanja ovim šumama, u narednom uređajnom periodu planira se:

- izgradanja tvrdog kamionskog puta u dužini od 2 km (prenosi se iz prethodnog planskog perioda),
- održavanje postojećih šumskih puteva u dužini od 9 km,
- održavanje proseka u funkcionalnom stanju.

- PLAN UREĐIVANJA ŠUMA -

Ova posebna osnova za gazdovanje šumama važi od 1. januara 2005. godine do 31. decembra 2014. godine. Radovi na reviziji osnove planiraju se za leto 2014. godine, s tim što tokom 2013. godine treba izvršiti kontrolu eventualnih promena sastojinskog stanja (opis sastojina), na osnovu koje će se definisati obim uzorka za premer šuma. Ukoliko se ne konstatuju promene u stanju prihvatice se uzorak (po obimu i strukturi) iz prethodnog premera, odnosno definisaće se novi u skladu sa nastalim promenama.

- PLAN KADROVSKE I TEHNIČKE OPREMLJENOSTI -

Određena tehnička i kadrovska opremljenost organizacije koja gazduje šumama jedan je od osnovnih preduslova ostvarivanju ciljeva i sprovođenju šumsko-uzgojnih mera pri intenzivnom šumskom gazdovanju. Kako je ova gazdinska jedinica deo sremskog šumskog područja u okvirima kojeg je jedino moguće sagledati ukupne kadrovske i tehničke potrebe, to će ovaj plan biti razmatran i definisan u Opštoj osnovi za gazdovanje šumama sremskog šumskog područja.

- EKONOMSKO FINANSIJSKA ANALIZA GAZDOVANJA ŠUMAMA -

A. FORMIRANJE UKUPNOG PRIHODA

1. Prihod od sečivog etata kod pretpostavljene sortimentne strukture - prosečno godišnje:

Vrsta drveća	Sortiment	Količina (m ³)	Jedin.cena (din.)	Prihod (din)
Lužnjak	F	2.,9	22.678,00	65.766,00
	I	35,00	9.860,00	345.100,00
	II	40,8	7.100,00	289.680,00
	III	61,4	5.127,00	314.798,00
Poljski jasen	F	----	----	-----
	I	5,7	8.400,00	47.880,00
	II	8,0	5.040,00	40.320,00
Grab	I	----	----	-----
	II	----	----	-----
Bagrem	I	5,0	5.460,00	27.300,00
	II	4,2	4.200,00	17.640,00

Vrsta drveća	Sortiment	Količina (m ³)	Jedin.cena (din.)	Prihod (din)
EAT	F	536.6	4.733,00	2.539.728.00
	L	357.7	3.707,00	1.325.994.00
	I	196.7	2.761,00	543.089.00
	II	399.6	2.169,00	866.732.00
Obla građa		7,9	3.549,00	28.037,00
Prostorno drvo		399,5	3.332,00	1.331.134,00
Celulozno drvo		1.318,6	2.011,00	2.651705,00
Ukupno:		3.379,6		10.434.903,00

2. Sredstva za reprodukciju šuma - 15 % na ostarenu cenu prodatog drveta:

$$10.434.903,00 \times 0.15 = 1.565.235,00 \text{ din.}$$

Ukupan prihod =12.000.138,00 din.

B. FORMIRANJE UKUPNOG RASHODA

Vrsta rada	Količina - godišnje	Jedinična cena (din)	Ukupni trošak (din)
1. Troškovi radova na gajenju šuma:			
Krčenje šikare mašinski	4,31 ha.	133.468,00	575.247,00
Tarupiranje podrasta	14,97 ha	133.468,00	1.998.016,00
Iveranje panjeva	14,97 ha	67.533,00	1.010.969,00
Sakupljanje režijskog otpada	14,97 ha	7.432,00	111.257,00
Tretiranje panjeva hemijskim sredstvima	4,31 ha	5.560,00	23.964,00
Tretiranje podrasta hemijskim sredstvima	4,31 ha	6.050,00	26.076,00
Razoravanje	10,67 ha	3.500,00	37.345,00
Tanjiranje	21,33 ha	1.500,00	31.955,00
Razmeravanje i obeležavanje	10,67 ha	800,00	8.536,00
Bušenje rupa mašinski	10,67 ha	2.500,00	26.675,00
Oranje diskosnim plugom	4,41 ha	5.280,00	23.285,00
Veštačko pošumljavanje topolom plitkom sadnjom	10,67 ha	72.692,00	775.624,00
Veštačko pošumljavanje setvom sejačicom	4,31 ha	58.183,00	250.769,00
Obnova bagrema iveranjem	0,10 ha	6.000,00	600,00
Popunjavanje veštački podignutih kultura setvom	0,86 ha	46.621,00	40.094,00
Popunjavanje veštački podignutih kultura sadnjom	2,57 ha	27.972,00	71.888,00
Osvetljavanje podmlatka ručno	4,31 ha	16.815,00	72.473,00
Okopavanje i prašenje u	25,73 ha	724,00	18.629,00

kulturama			
Kresanje grana	51,46 ha	3.202,00	164.775,00
Međuredna obrada tanjiranjem	186,39 ha	2.103,00	391.978,00
Čišćenje u mladim kulturama	1,10 ha	3.400,00	3.740,00
Međuredna obrada hemijskim sredstvima	60,98 ha	4.700,00	286.606,00
Prorede	14,63 ha	1.350,00	19.751,00
Ukupno:			5.970.252,00
2. Troškovi radova na zaštiti šuma:			
Zaštita šuma od biljnih bolesti	25,79 ha	2.019,00	52.070,00
Zaštita šuma od entomoloških oboljenja	12,87 ha	2.200,00	28.314,00
Zaštita šuma od glodara	17,23 ha	3.562,00	61.373,00
Monitoring zdravstvenog stanja šuma	1.022,26 ha	50,00	51.113,00
Ukupno:			192.870,00
3. Troškovi radova na korišćenju šuma:			
Proizvodnja tehničkog drveta	1.661,5 m ³	902,00	1.498.673,00
Proizvodnja prostornog i celuloznog drveta	1.718,1 m ³	1.230,00	2.113.263,00
Ukupno:			3.611.936,00

Vrsta rada	Količina - godišnje	Jedinična cena (din)	Ukupni trošak (din)
4. Troškovi radova na izgradnji i održavanju šumskih saobraćajnica:			
Izgradnja tvrdog kamionskog puta	0,2 km	189.511,00	37.902,00
Održavanje postojećih puteva	0,9 km	19.898,00	17.908,00
Održavanje proseka	0,51 ha	12.162,00	6.203,00
Ukupno:			62.013,00
5. Troškovi radova na uređivanju šuma:	106,7 ha	500,00	53.350,00
Sveukupno:			9.890.421,00

6. Sredstva za reprodukciju šuma - 15 % na ostarenu cenu prodatog drveta:

$$10.434.903,00 \times 0.15 = 1.565.235,00 \text{ din.}$$

7. Nadoknada na posečeno drvo - 3 % na ostvarenu cenu prodatog drveta:

$$10.434.903,00 \times 0.03 = 313.047,00 \text{ din.}$$

8. Ostali materijalni i režijski troškovi: 200.000,00 din.

Ukupan rashod =11.968.703,00

C. BILANS

Ukupan prihod	12.000.138,00
	din.
Ukupan rashod	11.968.703,00
	din
Razlika	31.435,00 din.

- OČEKIVANI REZULTATI GAZDOVANJA ŠUMAMA NA KRAJU UREĐAJNOG PERIODA -

Realizacijom svih radova i mera predviđenih Planovima gazdovanja u ovoj Posebnoj osnovi, a usklađenih sa zatečenim stanjem šuma, opštim i posebnim (kratkoročnim i dugoročnim) ciljevima gazdovanja, na kraju uređanog perioda 2005 - 2014 godine očekuju se sledeći efekti:

Uklanjanjem zrelih i prezrelih, niskoproduktivnih zasada topola (cl. I-214) i vrba, uz istovremeno pošumljavanje sečišta cl. M₁ i lužnjakom (u skladu sa tipološkom pripadnošću) i sprovođenje intenzivnih mera nege i zaštite novoosnovanih sastojina, povećaće se stepen iskorišćenosti stanišnog potencijala, ukupna proizvodnost ovih šuma i udeo hrasta u šumskom fondu gazdinske jedinice,

Intenziviranjem mera nege u sastojinama tvrdih lišćara (osvetljavanje, čišćenje, prorede) sprečiće se njihov spontani razvoj (uzgojna zapuštenost) i isti usmeriti na fenotipski najkvalitetnije jedinke, popraviće se strukturne karakteristike, što u krajnjoj istanci rezultira povećanjem ekološke stabilnosti i proizvodnosti ovih šuma,

Merama zaštite sprečiće se štete biotičke prirode u najmlađim sastojinama (posebno hrasta lužnjaka), eliminisaće se potencijalna žarišta iz šume (seča suvih stabala, uspostava šumskog reda), konstantan monitoring omogućiće pravovremnu reakciju, čime će se popraviti opšte zdravstveno stanje, biološka stabilnost, u krajnjoj istanci i proizvodnost ovih šuma,

Izgradnjom puta, te održavanjem postojeće putne mreže i proseka u funkcionalnom stanju, povećaće se stepen operativnosti u smislu realizacije Planova gazdovanja šuamam.

Pomenuti efekti u osnovi predstavljaju realizaciju kratkoročnih ciljeva gazdovanja šuama, ali i etapu u ostvarivanju dugoročnih ciljeva, koji se kod ove gazdinske jedinice ogledaju u:

- uvećanju udela visokih prirodnih sastojina tvrdih lišćara u šumskom fondu,
- povećanju stepena očuvanosti sastojina,
- povećanju stepena mešovitosti sastojina,
- popravci stavrnog razmera dobnih razreda u većini gazdinskih klasa,
- postizanju funkcionalno-optimalnog stanja u skladu sa definisanom namenom pojedinih delova kompleksa.

- ZAVRŠNE ODREDBE -

Posebna osnova gazdovanja šuma za gazdinsku jedinicu "Rađenovci-Novii " urađena je na osnovu "Pravilnika o sadržini osnova i programa gazdovanja šumama, godišnjeg izvodjačkog plana i privremenog godišnjeg plana gazdovanja privatnim šumama"(sl.gl.RS br.122/03).

Ciljevi gazdovanja šumama određeni su prema složenim zahtevima društva prema šumi, kao i na osnovu stanja šuma.

Svi radovi u ovim šumama moraju se evidentirati u posebnoj osnovi.

Doznaka stabala za seču (odabiranje stabala pri prorednoj seči) može se vršiti samo u toku vegetacionog perioda.

Proredne seče mogu se vršiti tokom cele godine.

Seče obnove (glavne seče) vršiti u doba mirovanja vegetacije (zimski period).

Ako se za vreme važenja ove Posebne osnove izmene okolnosti na kojima se zasnivaju njene pojedine odredbe, potrebno je izvršiti izmene na način predviđen Zakonom o šumama i Pravilnikom o sadržini osnova i programa gazdovanja, godišnjeg izvodjačkog plana i privremenog plana gazdovanja privatnim šumama (Sl. gl. RS br.122/03).

Ova osnova je urađena u 3 primerka, a njeni sastavni delovi su:

1. Tekstualni deo
2. Tabelarni deo i prilozi:
  - iskaz površina,
  - opis staništa i sastojina,
  - tabela o razmeru dobnih razreda,
  - tabela o razmeru debljinskih razreda,
  - plan gajenja šuma,
  - plan seča obnavljanja,
  - plan prorednih seča,
  - tarifni nizovi,
  - šumska hronika - priložena na kraju osnove

3. Karte:

- pregledna karta R 1:50.000,
- osnovna karta R 1:10.000,
- sastojinska karta R 1:10.000,
- karta namena površina R 1:10.000,
- karta gazdinskih klasa R 1:10.000,
- pripvredna karta R 1:10.000,
- karta taksacije R 1:10.000.

Važnost ove osnove je od 01.01.2005. do 31.12.2014. god.

U izradi Planova gazdovanja šumama i Tekstuelnog dela Posebne osnove učestvovali su: Dr. Staniša Banković, Dr. Milan Medarević i Dr. Damjan Pantić.

Odgovorni projektanti su Dr. Staniša Banković, redovni profesor i Dr. Milan Medarević, redovni profesor.

ZA ODGOVORNE PROJEKTANTE:

Dr. Damjan Pantić, docent

